

Verbetersleutel opdrachten: werkwoordelijk gezegde

Opdracht 1: ontdek het werkwoordelijk gezegde

Soms bestaat het werkwoordelijk gezegde alleen uit een persoonsvorm. Dan is een van de twee kernwoorden een werkwoord dat gelijk is aan de persoonsvorm. Soms is dat niet zo.

1. Vergelijk beide zinnen.

a. Mama vertelt een mooi verhaal.

b. Mama heeft een mooi verhaal vertelt

Kernwoorden: mama - vertellen (vertelt)

In welke zin is een kernwoord ook de persoonsvorm? *in zin a*

2. Zoek de kernwoorden ("peuterzinnen") in zin a tot h. Als dat goed lukt, probeer je het ook voor zin i en j.

a. Ik **zal** een taart **bakken** voor haar verjaardag. *Ik – bakken*

b. Ze **lust** alleen appeltaart. *Ze – lusten*

c. Mijn oma **heeft** me een eenvoudig recept **gegeven**. *oma – geven*

d. Gisteren **hebben** we de ingrediënten al **gehaald**. *We – halen*

e. Tijdens de voorbereiding **staat** mijn mama altijd **te zingen**. *mama – zingen*

f. Samen **ruimen** we dan de keuken **op**. *we – opruimen*

g. Tijdens het feestje **zullen** de gasten **zich** zeker **amuseren**. *Gasten-zich amuseren*

h. De taart **zal** heerlijk **smaken**. *taart – smaken*

i. Alleen John **zou** die wel eens **met lange tanden kunnen eten**. *John - eten*

j. Hij **houdt** helemaal niet van zoet. *Hij – houden*

3. Bekijk nu alle zinnen en onderzoek hoe het wwg is opgebouwd. Dikwijls worden de kernwoorden met andere (werk)woorden in de zin aangevuld.

a. Welke (werk)woorden vertellen wat het onderwerp doet? Markeer die.

b. Uit welke delen is het wwg samengesteld?

c. Noteer de wwg's in het schema.

Het werkwoordelijk gezegde is gebouwd zoals...					
loopt (pv)	zal (pv)...komen (inf)	heeft (pv)...gewerkt (vd)	is (pv)...aan het stappen (aan het + inf) staat (pv)...te wachten (te + inf)	- sprak (pv)...af (adpv) - herinnerde (pv)...zich (wed. vn) - ...	heeft het hazenpad gekozen (werkwoordelijke uitdrukking)
lust houdt	zal bakken zullen zich amuseren zal smaken	heeft gegeven hebben gehaald	staat te zingen	ruimen op zullen zich amuseren	zou met lange tanden kunnen eten

Opdracht 2: benoem het werkwoordelijk gezegde

Benoem het werkwoordelijk gezegde in volgende zinnen en benoem ook de verschillende delen waaruit het wwz bestaat.

- Door de aanhoudende regen hebben wij onze vakantie uitgesteld.
hebben = pv
uitgesteld = vd
- De gsm was bijna de oorzaak van een grote vliegtuigramp.
→ GEEN wwz, maar NWG
nwg = was de oorzaak van een grote vliegtuigramp
was = pv
de oorzaak van een grote vliegtuigramp = naamwoordelijk deel
- De secretaresse geeft uitleg aan iedereen die dat wil.
geeft = pv
- Rembrandt produceerde talloze kunstwerken.
produceerde = pv
- Gelukkig was de piloot erg koelbloedig.
→ GEEN wwz, maar NWG
nwg = was erg koelbloedig
was = pv
erg koelbloedig = naamwoordelijk deel